

Advokatloven med forskrifter

Webinar – JF-P Forum for næringsdrivende

Ragnhild Bø Raugland

Advokat

JURIST
FORBUNDET

Advokatloven og advokatforskriften

- Agenda for dette foredraget:
 - Hovedtrekk og sentrale begreper ny advokatlov og ny advokatforskrift
 - Gjennomgå de generelle reglene – fokus næringsdrivende
 - Typetilfelle – endringer med faktisk betydning i advokathverdagen

Nytt regelverket for advokater og jurister

- Advokatloven med forskrifter ble vedtatt i 2022 og trådte i kraft januar 2025
- Advokatregelverket samler for første gang reglene om rettshjelp – gir en helhetlig regulering for drift av advokatvirksomhet og ervervsmessig rettshjelp
- Tittelen jurist er lovregulert
- Loven har nye regler som gjelder rettshjelp fra jurister som ledd i næringsvirksomhet
- For advokater i advokatforetak innebærer det nye regelverket i hovedsak en videreføring av gjeldende regler.

• Bilde: Kostenlooser

Lavere terskel for juridisk bistand – rettshjelpsmonopolet oppheves

- Formålet fra lovgivers side – å senke terskelen for å få hjelp med juridiske problemstillinger.
- I ny lov er rettshjelpsmonopolet opphevet - med mulighet for at «*enhver kan drive rettslig bistand*» med mindre det er særskilt unntatt, jf. § 66.
- Videre følger det av lovens § 68 at en jurist kan yte "*rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet*"
- Et viktig skille i ny lov er at prosessmonopolet opprettholdes, ved at det fortsatt bare er advokater og advokatfullmektiger som kan representere klienter i rettergang.
- Men hvem er "*enhver*" og hvilken betydning kan dette ha for rettssamfunnet?

Advokater og jurister – uavhengighet og lojalitetsplikt

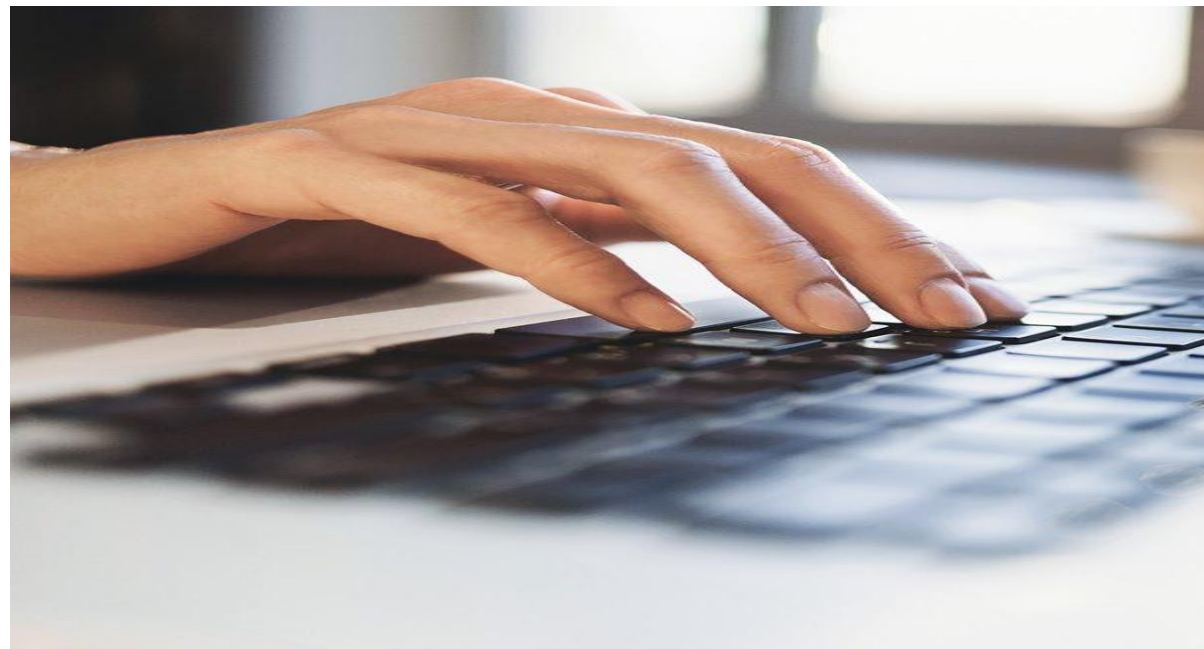
- Loven definerer tre typer advokatroller:
 - Advokat som driver ordinært advokatforetak
 - Organisasjonsadvokat
 - Internadvokater, omfatter offentlig ansatte advokater
- Alle advokater skal opptre med faglig dyktighet og ha kunnskap om rettsområdene de gir råd om
- De nye reglene om internadvokater utsatt i tre år
- Alle advokater skal opptre uavhengig
- Advokatenes lojalitetsplikt er til klientene og til rettssamfunnet
- Må anta at dette gjelder tilsvarende for jurister som driver næringsvirksomhet

Taushetsplikt – gjelder både advokater og jurister

- Advokater advl. § 32:
- *Advokater har taushetsplikt om alle opplysninger som de får tilgang til, utarbeider eller på vegne av klienter formidler i forbindelse med oppdrag eller mulige oppdrag i advokatvirksomheten, og som ikke er alminnelig kjente eller alminnelig tilgjengelige*
- *Taushetsplikten gjelder ikke i den utstrekning den som har krav på taushet, samtykker*
- *Taushetsplikten er ikke til hinder for at advokaten bruker opplysningene i den grad det er nødvendig for oppfyllelse av lovbestemte krav til /driften av advokatvirksomheten*
- *Taushetsplikten er ikke til hinder for at advokaten i nødvendig utstrekning bruker opplysningene til å inndrive utestående krav mot klienter eller for å ivareta sine interesser*
- *Taushetsplikten gjelder tilsvarende for advokaters medarbeidere/hjelpere*
- Taushetspliktens varighet:
- Taushetsplikt om opplysninger bortfaller etter 100 år = evigvarende

Taushetsplikt for jurister

- Jurister advl. § 69:
- *En jurist som yter rettslig bistand som ledd i næringsvirksomhet, dennes ansatte og andre hjelpere, har plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de i forbindelse med den rettslige bistanden får vite om noens personlige forhold eller drifts- og forretningsforhold. Dette gjelder ikke dersom ingen berettiget interesse tilsier hemmelighold.*
- *(2) Brudd på taushetsplikten etter første ledd kan straffes med bot eller fengsel inntil seks måneder, eller begge deler. Uaktsom overtredelse av taushetsplikten straffes med bot*
- Personopplysninger:
- *Departementet kan gi forskrift om behandling av personopplysninger i advokatvirksomhet*
- Informasjonssikkerhet:
- *Departementet kan gi forskrift om informasjonssikkerhet i advokatvirksomhet*

Advokatforetaket må driftes av advokater/advokatfullmektiger

- Bare advokater og advokatfullmektiger kan drive advokatvirksomhet på advokatforetakets vegne
 - Innebærer en innsnevring av tidligere regler
- Alle som er knyttet til advokatforetaket må ha hederligandel, inkl. ledelsen

Styreverv for advokater

- I forberedelsene til loven har det vært vurdert:
 - Om advokater kan kombinere styreverv med advokatvirksomhet – akseptert i loven
 - Om forsikringsselskap som tilbyr rettshjelpsforsikring, kan tilby advokatbistand til sine kunder – er akseptert i forskrift til loven

Advokatforetaket i større grad ansvarlig

- Advokatforetaket ansvarlig for rettmessig drift
- Tilsvarende vil gjelde for organisasjoner med ansatte organisasjonsadvokater
- Dette gjelder derimot ikke for internadvokater og for det offentlige med ansatte advokater
- Advokatforetaket kan ha eksterne eiere og styremedlemmer

Arkivplikt og klientkonto

- Plikt til å ha klientkonto – forskudd på salær/utlegg
- Loven pålegger arkivplikt for advokater
- Dokumenter som advokaten har mottatt eller produsert i forbindelse med advokatoppdrag
- Arkivplikten gjelder i 10 år
- Tre unntak fra arkivplikten
 - Dokumenter som overleveres til klienten/berettiget person
 - Dokumenter i saker som er endelig avgjort og som oppbevares av det offentlige
 - Dokumenter knyttet til driften av advokatforetaket

Krav til etterutdanning

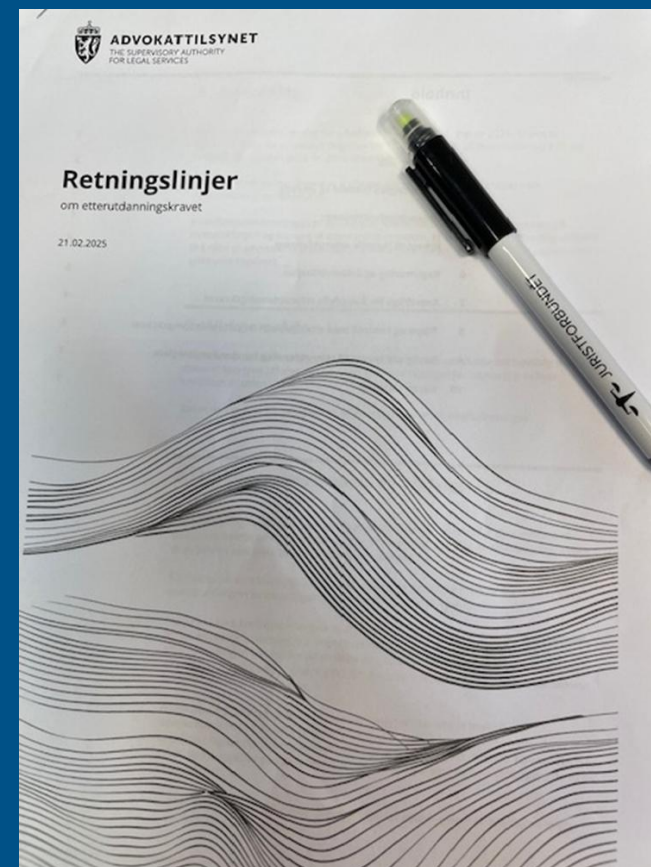
- Kravet til etterutdanning utvides til å gjelde alle advokater, uavhengig av medlemskap i Advokatforeningen
- Det nye, obligatoriske kravet krever etterutdanning på 48 timer over en periode på tre år,
- Minst to av timene må være tema innen advokatetikk.
- Forelesning innen juridiske fag regnes med, time for time.
- Det nyopprettede Advokattilsynet vil føre tilsyn med at etterutdanningskravet er oppfylt.

- Beregnet per år, er kravet om etterutdanning på det samme nivået som tidligere

Retningslinjer for etterutdanning – utfyllende regler

- Utfyllende regler om obligatorisk etterutdanning for advokater
- Kravet gjelder for alle med advokatbevilling som driver advokatvirksomhet i Norge
 - Ikke krav om etterutdanning for advokatfullmektiger
- Den enkelte Advokat er selv ansvarlig for oversikt og dokumentasjon
- Dokumentasjonskav – bade til Advokat og arrangør:
 - Navn på kursarrangør
 - Dato på kurs og emne for kurset
 - Kort beskrivelse av hva kurset inneholder/omfatter
 - Kursets lengde og timeantall, regnet ut i fra et minstekrav på 45 min
 - Bekreftelse på deltagelse på kurset

Sikkerhetsstillelse og bidrag til Advokattilsynet

- Både advokater og jurister som gir ervervsmessig rettshjelp må være registrert hos Advokattilsynet
- Regelverket - mindre grad av regulering for «enhver» og jurister som gir ervervsmessig rettshjelp
- For advokater er kravet om sikkerhet regulert i advl. § 5 og forskriftenes kap.5:
 - Skal stille sikkerhet på minst 5 mill
 - Gjelder tilsvarende for prinsipaler
- For jurister er kravet om sikkerhet regulert i advl. § 68 og forskriftenes § 58:
 - Skal stille sikkerhet på minst 3 mill

Godkjenning av utenlandsk utdanning

- Generelt: Tilstrekkelig kompetanse om norsk rett
 - Regler for å kunne godkjennes som jurist
 - Regler for å kunne bli autorisert som advokatfullmektig
 - Regler for å kunne søke om advokatbevilling
- Sjekk forskriftens kap. 12 og 13, og avklar med Advokattilsynet
- Norden: Hovedregelen er at utdanning derfra godkjennes
- Juristforbundet har fått mange spørsmål om dette

Vilkårene for å få advokatbevilling

- Vilkårene for å få advokatbevilling blir i hovedsak videreført, dog slik at av praksiskravet er noe modernisert. Regelverket fremgår av advl. § 4 og forskriftenes kap.2
 - For å kunne søke om advokatbevilling – søker må ha bestått master i rettsvitenskap og ha fullført advokatkurset.
 - Det kreves politiattest og hederlig vandel.
 - Før en søker om bevilling, må advokatfullmektigen ha to års variert praksis av juridisk art, under veiledning av en advokat eller prinsipal.
 - Videre er det fastsatt et prosedyrekrav med tre saker som gir tilfredsstillende prosedyreerfaring, dog slik at en sak kan erstattes med en rettssakseksamen. Det er ulike krav til type saker og rettsområder.
 - Erfaring fra domstolene eller påtalemyndighetene kan erstatte prosedyrekravet.

Advokatkurset

- Regulering av advokatkurset er inntatt i forskriftenes § 5.
- Reglene innebærer en tydeliggjøring av kursets innhold, samt at det utvides til ni obligatoriske samlinger i regi av Juristenes Utdanningsenter.
- Kurset skal gi en praktisk og teoretisk opplæring i emner av særlig viktighet for advokatyrrket.
 - Kurses emner er kommunikasjon, forhandlinger og alternativ konfliktløsning, opptreden i rettergang, opptreden utenfor rettergang, advokatetiske krav og regler, og praktiske emner.

Nye krav for oppfølging av advokatfullmektiger

- Nye regler med tydeligere krav til oppfølging og ansvar for advokatfullmektiger
- Det skal utpekes en ansvarlig advokat som skal føre jevnlig og overordnet tilsyn med advokatfullmektigene
- Det skal gis forsvarlig faglig og praktisk veiledning.
- I det daglige/i den enkelte sak kan fullmektigene følges opp av prinsipal
- Samtidig tydeliggjøres krav til advokatfullmektigen om å følge reglene for advokaters opptreden
- Det skal utarbeides en skriftlig plan for fullmektigperioden
 - Advokatforeningen har utarbeidet et skjema som kan være til hjelp både for ansvarlig advokat og for fullmektigen
- Søknaden om advokatbevilling behandles av Advokattilsynet

Tilsyn og disiplinærmyndighet

- Tilsyn og disiplinærsystemet forenkles og effektiviseres i ny lov
- Redusert fra tre til to tilsynsinstanser
- Advokattilsynet skal føre tilsyn med advokater og advokatfullmektiger som utøver advokatvirksomhet i Norge
- Advokatnemnda behandler disiplinærsaker, advl. § 57
- Nemnda og tilsynet er uavhengige forvaltningsorganer

- For jurister som gir ervervsmessig rettshjelp i næringsvirksomhet og andre, jf. «enhver», er det Forbrukertilsynet som utøver tilsynsmyndighet på vegne av forbrukerne.

Noen ord avslutningsvis

- Juristforbundet og Advokatforeningen får nye roller som følge av ny lov
- Hva Juristforbundet må jobbe videre med:
 - Forsikring for jurister som driver ervervsmessig rettshjelp
 - Praktiske og tekniske løsninger for registrering av kurs – automatisk lagring på min side
 - Kursbevis
- Ønsker innspill fra medlemmene etter hvert som man får erfaring med lovens og hvordan den praktiseres
- Sekretariatet jobbe saman med styret i JF-P Forum for næringsdrivende for å utvikle forståelsen og hvordan man rent praktisk forholder seg til lovverket.
- Send oss gjerne innspill:
 - rbr@juristforbundet.no

Registrer din deltakelse her:

